

شیوع آمبليوپي در کودکان ايراني

مسعود محمدی (MSc)^۱، علی اکبر ويسى رايگان (PhD)^۱، رستم جلالی (PhD)^۱، سمیرا سليم پور (MD)^۱
اکرم قبادی (MSc)^۱، پروین عباسی (PhD)^۱

۱- گروه پرستاري، دانشکده پرستاري و مامايي، دانشگاه علوم پزشکي كرمانشاه، كرمانشاه، ايران

۲- مرکز تحقیقات چشم پزشکي سالمندان، دانشگاه علوم پزشکي شهيد صدوقی يزد، يزد، ايران

دریافت: ۹۷/۵/۱۰؛ اصلاح: ۹۷/۵/۶؛ پذیرش: ۹۷/۵/۱۰

خلاصه

سابقه و هدف: آمبليوپي يكى از بيماري های شایع چشمی در کودکان می باشد که خطر از بين بینای را در پى دارد، لذا هدف اين مطالعه مروری سیستماتيك و متأنالیز به جهت همراستا کردن مطالعات انجام شده در زمینه شیوع آمبليوپي در کودکان ايران می باشد.

مواد و روش ها: در اين مطالعه مروری سیستماتيك و متأنالیز مقالات مرتبط با موضوع تحقیق در محدوده فروردین سال ۱۳۹۶ تا اسفند سال ۱۳۷۸ از طریق جستجو در پایگاه های SID، Google Scholar و ScienceDirect و Medline (PubMed) با استفاده از کلیدواژه های فارسي تبلی چشم، آمبليوپي، کودکان، ايران و واژه های انگلیسي معادل آنها شامل Amblyopia, Children, Iran جمع آوري و بررسی گردید.

یافته ها: در بررسی مجلات داخلی و خارجی و جستجو در پایگاه های SID تعداد ۲۲ مقاله، Medline (PubMed) تعداد ۱۲۶ مقاله، ScienceDirect تعداد ۱۱۲ مقاله و در موتور جستجوی Google Scholar تعداد ۱۱۶ مقاله به دست آمد، براساس بررسی های او ليه با حذف تعداد ۲۱۴ مقاله تکراری و ۱۲۰ مقاله غير مرتبط با موضوع مطالعه و همچنان حذف ۲۴ مقاله طی بررسی های ثانويه نهايتأ ۱۸ مقاله وارد فرآيند متأنالیز شده و شیوع کلى آمبليوپي در کودکان ايران ۵/۴ درصد (CI95% RR= ۳/۱-۹/۱) به دست آمد.

نتیجه گيري: نتایج اين مطالعه نشان داد که آمبليوپي در کودکان ايران شیوع بالاي دارد.

واژه های کلیدی: شیوع، آمبليوپي، کودکان، اiran، متأنالیز.

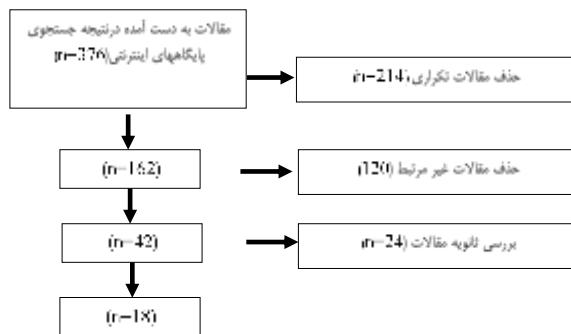
مقدمه

آنيزومتروبيا، ايزومتروبيا، انحراف چشم يا لوچى ناشي از غيرطبیعی بودن ضمائمه با کدورتهای داخل چشم مورد بررسی قرار می دهند^(۴)، تخمين زده شده است که تا ۵ درصد کودکان و نوجوانان در اکثر جوامع از اين مشکل رنج می برند^(۳)، که البته با توجه به تعريفها و معيارهای مختلف در تعیین و بررسی آمبليوپي اين ميزان از (۲/ تا ۴/۳) درصد در مقطع پيش دبستانی و از (۸/ تا ۴/۶) درصد در مقطع دبستان متغير است^(۵)، شیوع و بروز عوامل ايجاد کننده آمبليوپي در کشورهای مختلف، متفاوت است، در ايران و مطالعات انجام شده نيز مقادير متفاوتی گزارش شده است، در مطالعه Hamidi و همكاران^(۶) در جنورد، شیوع آمبليوپي ۱۱/۸ درصد، در مطالعه Ostadi Moghaddam و همكاران^(۷) در مشهد، شیوع آمبليوپي ۱/۹ درصد و در مطالعه Owji و همكاران^(۸) در شهرستان فسا، شیوع آمبليوپي ۱۴/۲ درصد گزارش شد، عوامل مختلفي همچون جمعیت انتخاب شده، معيارهای تشخيصی از جمله سطح حدت بینایي انتخابي و همچنان روش غربالگری بر ميزان شیوع تأثیرگذار هستند^(۹-۶). به منظور اجرای طرح مراقبت های او ليه بهداشتی چشم، بررسی و تعیین دقیق ميزان شیوع آمبليوپي و عوامل ايجاد کننده اختلال دید در جمعیت کودکان بسیار مهم است، از آنجاییکه در ايران و در مناطق مختلف آن

آمبليوپي (تبلی چشم) عبارت است از کاهش حدت بینایي بصورت يك طرفه و يا دو طرفه بدون وجود علت جسماني يا عوامل پاتولوژيک مشخص، که به عنوان نقصی اكتسایي در توانایي دید چشم ناشي از تجربه بینایي غيرطبیعی در دوران کودکی تعریف می شود^(۱)، اين بيماري نوعی از تکامل غيرطبیعی بینایي است که به کاهش بهترین حدت اصلاح شده نمودار Snellen به كمتر از ۶/۹ (۲۰/۳۰) در يك چشم و يا به تفاوت بيش از دو سطر از نمودار Snellen بين دو چشم، بدون حضور عاليم بيماري چشمی منجر می شود^(۲)، آمبليوپي به خودی خود تغييري در ظاهر ساختمنهای چشمی بوجود نمی آورد، اما تقریبا همیشه در ارتباط با وضعیت هایي بوجود می آيد که در خلال معاينه فیزیکي مشهود بوده و همین وضعیت ها مسئول تجارب غيرطبیعی شناخته شده می شوند^(۲)، سیستم بینایي در طی مدت محدود و تنها در دوره نوزادی و کودکی به تجارب غيرطبیعی بینایي حساس است و در مورد انسان اين دوره معمولا از تولد تا آخر دهه اول زندگی به طول می انجامد^(۳). موارد بسیار زیادي از اختلالات چشمی در دوران کودکی ممکن است مسئول تجارب غيرطبیعی بینایي که آمبليوپي را بوجود می آوردن، باشند، معمولا پزشکان افراد آمبليوپ را با توجه به علل آشکار آن مانند استرائيسم،

* مسئول مقاله: دکتر علی اکبر ويسى رايگان

ادرس کرمانشاه، دانشگاه علوم پزشکي، دانشکده پرستاري و مامايي، گروه پرستاري، تلفن: ۰۸۳-۳۴۲۷۴۶۱۸

شکل ۱. فلوچارت مراحل ورود مطالعات به مرور سیستماتیک و متانالیز بر حسب PRISMA

یافته ها

براساس بررسی های انجام گرفته در زمینه شیوع آمبلیوپی در کودکان ایران در پایگاه SID تعداد ۲۲ مقاله، Medline (PubMed) تعداد ۱۲۶ مقاله Google Scholar تعداد ۱۱۲ مقاله و در موتور جستجوی Sciedencedirect، تعداد ۱۱۶ مقاله به دست آمد، مقالاتی که شرایط اولیه ورود به مطالعه را داشتند، بر اساس بررسی های اولیه با حذف تعداد ۲۱۴ مقاله تکراری، تعداد ۱۶۲ مورد بود که در نهایت با حذف ۱۲۰ مقاله غیر مرتبط با موضوع مطالعه و حذف ۲۴ مقاله طی بررسی های ثانویه نهایتاً ۱۸ مقاله وارد فرآیند متانالیز شد (شکل ۱) و اطلاعات این مقالات بر حسب نام پژوهشگر، عنوان مقاله، سال و محل انجام مطالعه، تعداد نمونه و شیوع آمبلیوپی در جدول ۱ وارد شد که بر این اساس کل تعداد نمونه های شرکت کننده در مطالعه ۱۴۳۸۵۴ نفر در بازه سنی ۶ تا ۱۹ سال بودند، ناهمگنی مطالعات با استفاده از آزمون I^2 بررسی شد که با توجه به نتایج حاصل از آن ۹۹% ($I^2 = 0\%$) و ناهمگنی بالای مطالعات وارد شده در مطالعه، از مدل اثرات تصادفی برای ترکیب نتایج مطالعات باهم استفاده شد.

مطالعات مختلف و شیوع های غیر هم راستایی برای شیوع آمبلیوپی گزارش شده و به طور کلی شیوع آمبلیوپی در کودکان کشور شفاف و واضح نیست، لذا هدف از این مطالعه مروری سیستماتیک و متانالیز بروی شیوع آمبلیوپی در کودکان ایرانی به منظور افزایش اقدامات پیشگیرانه و کنترلی می باشد.

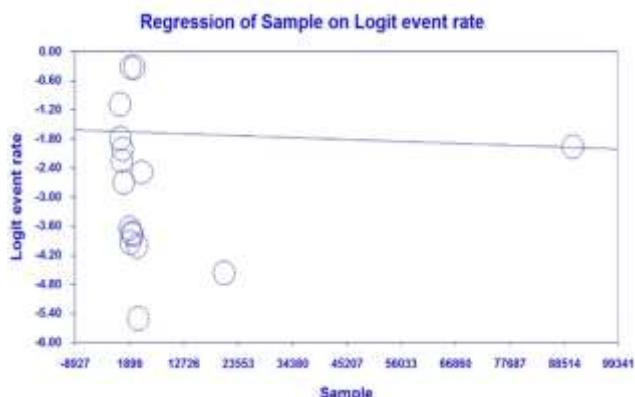
مواد و روش ها

در این مطالعه مرور سیستماتیک و متانالیز مطالعات چاپ شده در مجلات داخلی و خارجی در پایگاه های SID (ScienceDirect) و Medline (PubMed) و Google Scholar در محدوده فروردین سال ۱۳۹۶ تا اسفند سال ۱۳۹۷ با استفاده از کلیدواژه های فارسی تبلیغ چشم، آمبلیوپی، کودکان، ایران و واژه های انگلیسی معادل آنها شامل Amblyopia, children, Iran می باشد. سپس تمام مطالعات مرتبط با موضوع شیوع آمبلیوپی در کودکان ایران که در مناطق مختلف کشور ایران انجام شده و شامل مطالعات به زبان فارسی و انگلیسی برگرفته از مطالعات مقطعی بود، انتخاب شده و در لیست اولیه مطالعات قرار داده شدند، مطالعات مروری، مداخله ای، هم گروهی و مورد شاهدی و مقالاتی که به سایر مشکلات چشمی و همچنین عوامل خطر ابتلا به آمبلیوپی پرداخته شده بود از فهرست خارج شدند، سپس چک لیستی از اطلاعات مطالعات انتخاب شده شامل نام پژوهشگر، عنوان مقاله، سال و محل انجام مطالعه، تعداد نمونه و شیوع آمبلیوپی در کودکان بررسی شده بر حسب مراحل چهار گانه PRISMA شامل شناسایی مطالعات، غربالگری اولیه، واحد شرایط بودن و در نهایت مطالعات وارد شده به مطالعه تهییه شد (شکل ۱).

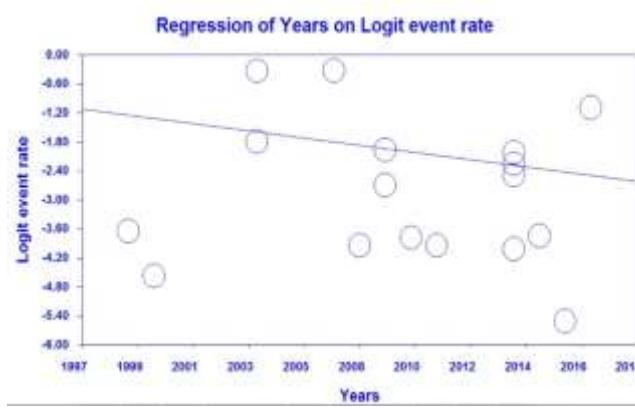
بررسی مطالعات مورد نظر با استفاده از نرم افزار Comprehensive Meta-analysis (version 3) و آزمون Egger Test انجام گردید و $p < 0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

جدول ۱ مشخصات مطالعات وارد شده به مطالعه

ردیف	نویسنده (فرانس)	سال چاپ	منطقه	سن	حجم نمونه	شیوع
۱	Hamidi (۷)	۲۰۱۴	بجنورد	۳-۶	۵۸۷	۱۱/۸
۲	Ostadi Moghaddam (۸)	۲۰۰۸	مشهد	۱۳/۵±۳/۲	۲۱۳۷	۱/۹
۳	Owji (۹)	۲۰۰۴	فسا	-	۱۹۶	۱۴/۲
۴	Salehi (۱۰)	۱۹۹۹	شهرکرد	-	۲۰۰	۲/۵
۵	Sharifi (۱۱)	۲۰۰۴	ارومیه	۶-۱۰	۲۱۸۷	۴۱/۷
۶	Bamdad (۱۲)	۲۰۱۷	بویراحمد	-	۹۵	۲۵/۲
۷	Heshmat (۱۳)	۲۰۰۷	ارومیه	۶-۱۰	۲۹۵۵	۴۱/۸
۸	Rajavi (۱۴)	۲۰۱۵	تهران	۹/۴±۱/۷	۲۴۱۰	۲/۳
۹	Khataminia (۱۵)	۲۰۰۰	خوزستان	۳-۶	۲۰۸۵۸	۱/۰۳
۱۰	Hashemi (۱۶)	۲۰۱۴	ایران (۷ شهر مورد بررسی)	۷	۳۵۴۷	۱/۸
۱۱	Eshraghi (۱۷)	۲۰۱۴	تهران	بعد از بکسالگی	۴۳۱	۹/۵
۱۲	Yekta (۱۸)	۲۰۱۰	شیراز	۱۲/۵	۲۶۳۸	۲/۲
۱۳	Khandekar (۱۹)	۲۰۰۹	ایران	۳-۶	۹۰۳۱۹	۱۲/۳
۱۴	Faghihi (۲۰)	۲۰۱۱	مشهد	۱۳/۲±۳/۲	۲۱۵۰	۱/۹
۱۵	Rajavi (۲۱)	۲۰۱۵	تهران	۷-۱۲	۲۴۱۰	۲/۲
۱۶	Moradabadi (۲۲)	۲۰۱۴	بندرعباس	-	۴۴۱۸	۷/۶
۱۷	Yekta (۲۳)	۲۰۱۶	مشهد	۴-۶	۳۷۰۱	۰/۴
۱۸	Jamali (۲۴)	۲۰۰۹	شاہرود	۶	۸۱۵	۶/۳

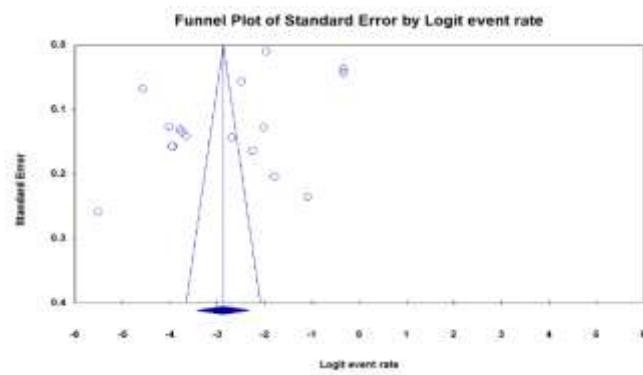
نمودار ۲. متارگرسیون فراوانی شیوع آمبیلیوپی در کودکان ایران به تفکیک حجم نمونه

نمودار ۳. نمودار متارگرسیون فراوانی شیوع آمبیلیوپی در کودکان ایران به تفکیک سال انجام تحقیق

احتمال سوگیری در انتشار نتایج توسط نمودار قیفی (نمودار ۱) نشان می‌دهد سوگیری انتشار از نظر آماری معنی دار نبود است، سپس با توجه به حجم نمونه بالا وارد شده به مطالعه، تورش انتشار توسط آزمون Begg and Manzumdar و با سطح معنی داری $1/\alpha = 0.05$ بررسی شد که با این آزمون نیز تورش انتشار معنی دار نبود ($P=0.733$).

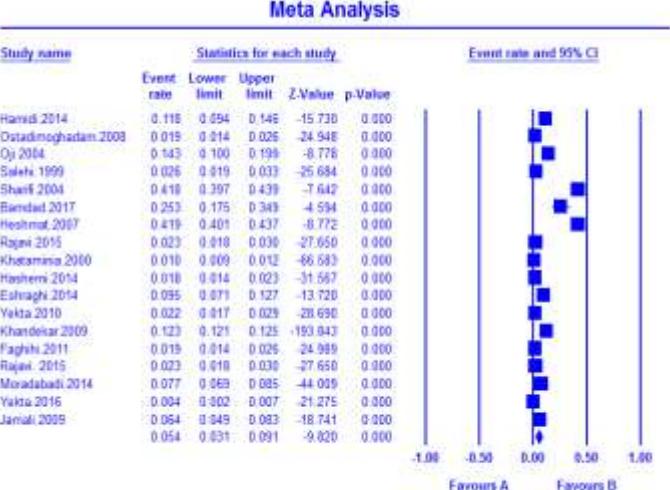
براساس تجزیه و تحلیل نهایی شیوع کلی آمبیلیوپی در کودکان ایران (۵/۴ درصد) (CI-95% = ۳/۱-۶/۱) به دست آمد، بیشترین شیوع آمبیلیوپی در کودکان ارومیه (۱۳/۱/۸) درصد (CI-95% = ۴۰/۱-۴۳/۷) و کمترین شیوع آمبیلیوپی در کودکان مشهد (۰/۴) درصد (CI-95% = ۰/۳-۰/۷) به دست آمد (شکل ۲)، بهمنظور بررسی اثرات عوامل بالقوه مؤثر در ناهمگونی در شیوع آمبیلیوپی در کودکان ایران از متارگرسیون در مورد دو عامل حجم نمونه و سال انجام مطالعه استفاده شد (نمودار ۲ و ۳) براساس این نمودارها با افزایش حجم نمونه و سال انجام تحقیق در مطالعات موردنبررسی شیوع آمبیلیوپی در کودکان کاهش می‌یابد که این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود ($P<0.05$).

نمودار ۱ نمودار قیفی (Funnel Plot) (نتایج مربوط به شیوع آمبیلیوپی در کودکان ایران)

بحث و نتیجه گیری

در مطالعه حاضر شیوع کلی آمبیلیوپی در کودکان ایران (۵/۴ درصد) بدست آمد، آمبیلیوپی نقصی اکتسابی در دید یک یا هر دو چشم بوده که ناشی از تجربه بینایی غیرطبیعی در دوران کودکی است (۲۵)، آمبیلیوپی تنها در یک دوره از فرآیند رشد و نمو سیستم عصبی بینایی ایجاد می‌گردد، این دوره در مطالعات مختلف که از تولد تا ۷ سالگی ادامه دارد، دوره حساس نامیده می‌شود، حساسیت سیستم بینایی در این دوره یکسان نبوده و بیشترین حساسیت زیر سن ۳۶ ماهگی بوده و این حساسیت بعد از این سن به تدریج کاهش پیدا می‌کند (۲۶)، بر اساس بررسی‌های انجام شده در مطالعات گزارش شد که بیشترین شیوع آمبیلیوپی در کودکان ارومیه (۱۳/۱/۸) درصد (۲۷)، و کمترین شیوع آمبیلیوپی در کودکان مشهد (۰/۴) درصد (۲۳) بود و نتایج حاصل از متارگرسیون نیز با افزایش سال انجام تحقیقات، نشان می‌دهد که شیوع آمبیلیوپی در کودکان کاهش می‌یابد که بیان کننده این موضوع است که در طول دو دهه گذشته از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶ با تالashهای لازم در زمینه غربالگری این بیماری در کودکان، شیوع آمبیلیوپی نسبت به سالهای گذشته کاهش پیدا کرده است. شیوع آمبیلیوپی در مناطق مختلف جهان شیوع متفاوتی را نشان می‌دهد، در مطالعه ای در انگلستان (۲۸) شیوع آمبیلیوپی در کودکان سنین پیش دیستانی (۵ درصد)، در مطالعه ای در دانمارک (۲۹) این شیوع معادل (۱/۱ درصد) و در بلژیک (۳/۵ درصد) (۳۰) گزارش شد. در مطالعات دیگر شیوع آمبیلیوپی در کشورهای غربی (۱/۲ تا ۵/۶ درصد) بوده (۳۱-۳۳) در حالیکه مطالعه ای دیگر این شیوع را در

Meta Analysis

شکل ۲ شیوع آمبیلیوپی در کودکان ایران بر اساس مدل تصادفی میزان شیوع آمبیلیوپی در کودکان ایران بر اساس مدل اثرات تصادفی نشان داده شده که در آن مربع سیاهرنگ میزان شیوع و طول پاره خطی که مربع روی آن قرار دارد فاصله اطمینان ۹۵ درصدی در هر مطالعه است، عالمت لوزی میزان شیوع در کل کشور را برای کل مطالعات نمایش می‌دهد.

ابتداً انجام گیری دارای نتایج قابل قبولی بوده است و جهت انجام مداخلات درمانی توصیه می‌گردد (۴۳). یکی از بهترین روش‌های غربالگری که بسیار مورد توجه قرار می‌گیرد، استفاده از Snellen Chart یا تابلویی است که حروف E لاتین در آن تعییه شده و به صورت تصادفی در جهت‌های مختلف قرار گرفته و از بالا به پایین کوچکتر می‌شوند (۴۴-۴۶). استفاده از این روش به دلیل مقولون به صرفه بودن، امکان پیاده سازی در مقیاسی وسیع و قابلیت بهره گیری از طریق مریبان بهداشت مدارس بسیار سودمند است. در مطالعه حاضر شیوع کلی آمبليوپي در کودکان ۵/۴ درصد گزارش شده که مقادیر بالایی را نشان می‌دهد، گرچه در نقاط مختلف کشور، شیوع‌های مختلف و کاهشی نیز گزارش شد، که می‌تواند نشان دهنده تاثیر برنامه‌های غربالگری در سالهای اخیر در کودکان ۳ تا ۶ ساله مناطق مختلف کشور باشد، اما همچنان با مقادیر پایین‌تر این شیوع در کشورهای پیش‌رفته مانند سوئد (۴۷) و استرالیا (۴۸) با شیوع ۰/۷ فاصله دارد و لذا لازم است تا سیاستگذاران سلامت توجه بیشتری به استفاده و توسعه روش‌های غربالگری در کشور و در سنین پایینتر داشته باشند و علاوه بر اقدامات مداخله‌ای لازم در جهت کاهش این شیوع، زمینه آموزش‌های لازم به منظور افزایش آگاهی والدین توسط دست اندکاران بهداشت کشور فراهم آید.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از مسئولین و اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه به جهت راهنمایی‌های سازنده در تغذیه این مقاله، تشکر و قدردانی می‌گردد.

کشورهای غربی بین (۲ تا ۴ درصد) اعلام کرده است (۱۰)، در نقاط دیگر جهان از جمله در عمان (۳۴)، هندوستان (۲۵)، کلمبیا (۳۶)، دانمارک (۳۹)، ماداگاسکار (۳۷) و عربستان سعودی (۳۸) بین (۰ تا ۱/۸ درصد)، در چین (۱/۶ درصد) گزارش شده است (۳۹). در مطالعات مختلف بیشترین علت ابتلاء به آمبليوپي در کودکان را به عیوب انکساری اختصاص می‌دهند (۱-۴)، هر چند برخی منابع علت عمدۀ آن را استراتیسم ذکر می‌کنند (۱).

مطالعات دیگر گزارش می‌دهد که آمبليوپي در کودکان به دلیل بدون علامت بودن، به غیر از مواردی که علت آن استراتیسم می‌باشد، عملکرد تشخیص آن کاملاً تصادفی خواهد بود، مگر اینکه شرایط لازم برای غربالگری فراهم شده و موارد مبتلا از این طریق شناسایی شوند، مطالعات بیان می‌کنند که در تعداد آسیایی در مقایسه با کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی، میزان آمبليوپي به علت آنیزو متروبی بیشتر می‌باشد و علت آن هم میزان انحراف به خارج در آسیایی‌ها اعلام شده است (۴۰)، آمبليوپي بوجود امده از طریق آنیزو متروبی معمولاً دیرتر شناسایی می‌گردد و معمولاً با علایم ظاهری همراه نیست و پوشش غربالگری حدت بینایی به خصوص در سن ۳/۵ سالگی کمتر از ۵ تا ۶ سالگی است (۹)، این تأخیر در تشخیص می‌تواند در امر درمان اختلال ایجاد کند، چرا که اگر کودکان مبتلا به آمبليوپي تا سن ۵ تا ۶ سالگی درمان نشوند از درمان به طور کامل سود نخواهند برد (۴۱)، Soleymani و همکاران در مطالعه خود گزارش می‌دهند که ۵۵ درصد علت آمبليوپي در بیماران بررسی شده مربوط به آنیزو متروبی می‌باشد (۴۲)، لذا لازم است در کشور ایران که یکی از عوامل مهم آمبليوپي، آنیزو متروبی می‌باشد توجه بیشتری به غربالگری و معاینات چشم قبل از ۵ سالگی شود (۴۱ و ۴۲)، بنابراین تشخیص زودرس آمبليوپي از طریق غربالگری، به عنوان تنها روش در شناسایی بیماری از

Prevalence of Amblyopia in Iranian Children

M. Mohammadi (MSc)¹, A.A. Vaisi Raegan (PhD) *¹, R. Jalali (PhD)¹, S. Salimpour (MD)²,
A. Ghobadi (MSc)¹, P. Abbasi (PhD)¹

1. Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, I.R.Iran

2. Geriatric Ophthalmology Research Center, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, I.R.Iran

J Babol Univ Med Sci; 20(9); Sep 2018; PP: 72-9

Received: Apr 9th 2018, Revised: Jul 28th 2018, Accepted: Aug 1st 2018.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Amblyopia is one of the common eye diseases in children and the risk of vision loss is possible. Therefore, the aim of this study is systematic review and meta-analysis in order to align the studies on the prevalence of amblyopia in Iranian children.

METHODS: In this systematic review and meta-analysis relevant articles in scientific databases including SID, Science Direct and Medline (PubMed) and Google Scholar in March 1999- February 2017, using the Persian and English Keywords of Amblyopia, children, Iran.

FINDINGS: In the review of internal and external journals and search on SID databases 22 articles, PubMed 126 articles, Science Direct 112 articles and 116 Google Scholar search engines were obtained. Then the articles that had the initial conditions for entry into the study were 162 cases based on preliminary studies, with the elimination of 214 repetitive articles. Finally, removing 120 articles unrelated to the topic of the study and removing 24 articles in the secondary studies ultimately 18 papers entered the meta-analysis process. The overall Prevalence of amblyopia in Iranian children was 5.4 % (CI-95%: 3.1%-9.1%).

CONCLUSION: According to the results of this study, the prevalence of amblyopia in Iranian children is high.

KEY WORDS: *Prevalence, Amblyopia, Children, Iran, Meta-Analysis.*

Please cite this article as follows:

Mohammadi M, Vaisi Raegan AA, Jalali R, Salimpour S, Ghobadi A, Abbasi P. Prevalence of amblyopia in Iranian children. J Babol Univ Med Sci. 2018;20(9):72-9.

* Corresponding Author: AA. Vaisi Raegan (PhD)

Address: Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, I.R.Iran

Tel: +98 83 34274618

E-mail: Visi_akbar@yahoo.com

References

- 1.Cordonnier M, de Maertelaer V. Screening for amblyogenic factors in preschool children with the retinomax hand-held refractor: do positive children have amblyopia and is treatment efficacious? *Strabismus*. 2005; 13(1):27-32.
- 2.Newman DK, East MM. Prevalence of amblyopia among defaulters of preschool vision screening. *Ophthalmic Epidemiol*. 2000;7(1):67-71.
- 3.Greenberg AE, Mohney BG, Diehl NN, Burke JP. Incidence and types of childhood esotropia: a population-based study. *Ophthalmology*. 2007; 114(1):170-4.
- 4.Webber AL, Wood J. Amblyopia: prevalence, natural history, functional effects and treatment. *Clin Exp Optom*. 2005;88(6):365-75.
- 5.Quah BL, Tay MT, Chew SJ, Lee LK. A study of amblyopia in 18-19 year old males. *Singapore Med J*. 1991; 32(3):126-9.
- 6.Williamson TH, Andrews R, Dutton GN, Murray G, Graham N. Assessment of an inner city visual screening programme for preschool children. *Br J Ophthalmol*. 1995;79(1):1068-73.
- 7.Hamidi A, Jalalifar S, Yaghubi M, Akaberi A, Ghuparanlu M, Shojaei Sh. The prevalence of amblyopia in children aged 3 to 6 years old in bojnourd in 2013. *J North Khorasan Univ Med Sci*. 2014; 6(3): 565-72. [In Persian]
- 8.Ostadi Moghaddam H, Fotouhi A, KhabazKhoob M, Heravian J, Yekta A, Javaherforoushzadeh A. Prevalence of Amblyopia in School Children in Mashhad. *Bina J Ophthalmol*. 2008; 13(3): 289-94. [In Persian]
- 9.Owji N, Pasalar M, Fazel M, Nekoi F, Owji N. An evaluation of common visual disorders in primary school children in fasa city. *Armaghane Danesh*. 2005; 9(4):17-25.[In Persian]
- 10.Salehi A, lotfizade M. Prevalence of amblyopia in 2000 first year student of Shahrekord primary schools, 1997. *J Shahrekord Univ Med Sci*. 1999; 1(1):46-53. [In Persian]
- 11.Sharifi N, Heshmat R. Screening of amblyopia among 6-10 year-old children. *Med J Tabriz Univ Med Sci*. 2004; 38(62):32-5. [In Persian]
- 12.Bamdad Sh, Bolkheir AR, Khorrami MK. Common causes of visual impairment among sixth grade students in boyer ahmad city. *Iran South Med J*. 2017; 20(1): 104-14.[In Persian]
- 13.Heshmat R, Sharifi N, Salari lak SH, Aghdami N, Rahimi A. Sensitivity and specificity of screening test of snellen chart, applied for amblyopia among 6-10 year old children. *J Urmia Univ Med Sci*. 2007; 18(1): 373-8.[In Persian]
- 14.Rajavi ZH, Sabbaghi H, Shojaee A, Yaseri M, Moein HR, Akbariania S, et al. The Prevalence of Amblyopia among 7-12 year old Primary School Children of Tehran, Iran in 2013. *Bina J Ophthalmol*. 2015; 20(2): 117-30. [In Persian]
- 15.Khataminia GHR, Dezhagah H. Prevalence and causes of amblyopia in childhood mothers in Khuzestan province in 1997. *Jundishapur Sci Med J*. 2001; 29: 69-74. [In Persian]
- 16.Hashemi H, Yekta A, Jafarzadehpur E, Nirouzad F, Ostadi moghaddam H, Eshrati B, et al. The prevalence of amblyopia in 7-year-old schoolchildren in Iran. *Strabismus*. 2014; 22(4):152-7.
- 17.Eshraghi B, Akbari MR, Fard MA, Shahsanaei A, Assari R, Mirmohammadsadeghi A. The prevalence of amblyogenic factors in children with persistent congenital nasolacrimal duct obstruction. *Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol*. 2014; 252(11):1847-52.
- 18.Yekta A, Fotouhi A, Hashemi H, Dehghani C, Ostadi moghaddam H, Heravian J, et al. The prevalence of anisometropia, amblyopia and strabismus in schoolchildren of Shiraz, Iran. *Strabismus*. 2010; 18(3):104-10.
- 19.Khandekar R, Parast N, Arabi A. Evaluation of 'vision screening' program for three to six-year-old children in the Republic of Iran. *Indian J Ophthalmol*. 2009; 57(6):437-42.
- 20.Faghihi M, Ostadi moghaddam H, Yekta AA. Amblyopia and strabismus in Iranian schoolchildren, Mashhad. *Strabismus*. 2011;19(4):147-52.

- 21.Rajavi Z, Sabbaghi H, Baghini AS, Yaseri M, Moein H, Akbarian S, et al. Prevalence of amblyopia and refractive errors among primary school children. *J Ophthalmic Vis Res.* 2015; 10(4):408-16.
- 22.Moradabadi AS, Ghanbarnejad A, Bani-Hashemi A, Pourshoorijeh LT, Tofighi M, Zamzam T, et al. Amblyopia screening in children in Bandar Abbas (Iran) during 2011-2012. *Electron Physician.* 2014; 6(3):906-11.
- 23.Yekta A, Hashemi H, Ostadi moghaddam H, Haghghi B, Shafiee H, Mehravaran S, et al. Strabismus and Near Point of Convergence and Amblyopia in 4-6 Year-Old Children. *Strabismus.* 2016; 24(3):113-9.
- 24.Jamali P, Fotouhi A, Hashemi H, Younesian M, Jafari A. Refractive errors and amblyopia in children entering school: Shahrood, Iran. *Optom Vis Sci.* 2009; 86(4):364-9.
- 25.Birnbaum MH, Koslowe K, Sanet R. Success in amblyopia therapy as a function of age: a literature survey. *Am J Optom Physiol Opt.* 1977; 54(5):269-75.
- 26.Vaegan, Taylor D. Critical period for deprivation amblyopia in children. *Trans Ophthalmol Soc UK.* 1979; 99(3): 432-9.
- 27.Billson FA, Fitzgerald BA, Provis JM. Visual deprivation in infancy and childhood: clinical aspects. *Aust N Zealand J Ophthalmol.* 1985; 13: 279-286.
- 28.Govindan M, Mohney BG, Diehl NN, Burke JP. Incidence and types of childhood exotropia: a population-based study. *Ophthalmology.* 2005;112(1): 104-8.
- 29.Jensen H, Goldschmidt E. Visual acuity in Danish school children. *Acta Ophthalmol (Copenh).* 1986; 64(2):187-91.
- 30.Evens L, Kuypers C. [Incidence of functional amblyopia in Belgium]. *Bull Soc Belge Ophtalmol.* 1967; 26(147):445-9.
- 31.Laatikainen L, Erkkilä H. Refractive errors and other ocular findings in school children. *Acta Ophthalmol (Copenh).* 1980;58(1):129-36
- 32.Oliver M, Nawratzki I. Screening of pre-school children for ocular anomalies. II. Amblyopia. Prevalence and therapeutic results at different ages. *Br J Ophthalmol.* 1971; 55(7):467-71.
- 33.Friedmann L, Biedner B, David R, Sachs U. Screening for refractive errors, strabismus and other ocular anomalies from ages 6 months to 3 years. *J Pediatr Ophthalmol Strabismus.* 1980; 17(5):315-7.
- 34.Lithander J. Prevalence of amblyopia with anisometropia or strabismus among schoolchildren in the Sultanate of Oman. *Acta Ophthalmol Scand.* 1998; 76(6):658-62.
- 35.Kalikivayi V, Naduvilath TJ, Bansal AK, Dandona L. Visual impairment in school children in southern India. *Indian J Ophthalmol.* 1997; 45(2):129-34.
- 36.Rodríguez MA, Castro González M. Visual health of schoolchildren in Medellin, Antioquia, Colombia. *Bol Oficina Sanit Panam.* 1995; 119(1):11-4.
- 37.Auzemery A, Andriamananjaha R, Boisier P. A survey of the prevalence and causes of eye disorders in primary school children in Antananarivo. *Sante.* 1995; 5(3):163-6.
- 38.Abolfotouh MA, Badawi I, Faheem Y. Prevalence of amblyopia among schoolboys in Abha city, Asir Region, Saudi Arabia. *J Egypt Public Health Assoc.* 1994; 69(1-2):19-30.
- 39.He M, Zeng J, Liu Y, Xu J, Pokharel GP, Ellwein LB. Refractive error and visual impairment in urban children in southern China. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2004;45(3):793-9.
- 40.Shaw DE, Fielder AR, Minshull C, Rosenthal AR. Amblyopia--factors influencing age of presentation. *Lancet.* 1988; 23; 2(8604):207-9.
- 41.Campbell LR, Charney E. Factors associated with delay in diagnosis of childhood amblyopia. *Pediatrics.* 1991; 87(2):178-85.

- 42.Soleymani A, Khafri S, Baheshmatt H. Evaluating the Results of Amblyopia Treatment iChildren Under 9 Years Using Full-Time Eye Closing with a Gradual Time Reduction (1370-1392). J Babol Univ Med Sci. 2016; 18 (11):29-34. [In Persian]
- 43.Appelboom TM. A history of vision screening. J Sch Health. 1985; 55(4):138-141.
- 44.Magramm I. Amblyopia: Etiology, detection and treatment. Pediatr Rev. 1992; 13(1): 7-14.
- 45.Hohmann A, Haase W. Effective vision screening can decrease the rate of amblyopia. Ophthalmologe. 1993 Feb;90(1):2-5.
- 46.Gobin CV, Gobin MH. Photographic screening for amblyopia, strabismus and refraction. Bull Soc Belge Ophthalmol. 1992; 243: 37-44.
- 47.Gronlund MA, Andersson S, Aring E, Hård AL, Hellström A. Ophthalmological findings in a sample of Swedish children aged 4-15. Acta Ophthalmol Scand. 2006;84(2):169-76
- 48.Robaei D, Rose K, Ojaimi E, Kifley A, Huynh S, Mitchell P. Visual acuity and the Causes of visual loss in a population-based sample of 6-year-old Australian children. Ophthalmology. 2005; 112(7):1275-82.